Οι διαθρησκειακές εκδηλώσεις και η παράδοσις της Εκκλησίας (Αρχ. Γεώργιος Καψάνης, Καθηγούμ. Ι.Μ. Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 26 Ιουλίου, 2010

Η αγία μας Ορθόδοξος Εκκλησία είναι η Εκκλησία των Προφητών, των Αποστόλων και των Πατέρων. Γι' αυτό στην Εκκλησία μας δεν αυτοσχεδιάζουμε ούτε ακολουθούμε τον λογισμό μας, αλλά «επόμεθα τοις θείοις Πατράσιν» (Δ' Οικουμενική Σύνοδος), όπως και εκείνοι ήποντο τοις αγίοις Αποστόλοις και Προφήταις.

Θα πρέπη λοιπόν και στο θέμα των διαθρησκειακών σχέσεων και εκδηλώσεων να ακολουθούμε τους Προφήτας, τους Αποστόλους και τους Πατέρας. Όπως διδάσκει και ο ιερός Ιωσήφ Βρυέννιος: «Αμήχανον άλλως την αλήθειαν γνώναι ή θεολογίας άπτεσθαι μη τοις αγίοις επόμενον».

Είναι γνωστόν ότι το κήρυγμα των Προφητών ήταν κήρυγμα ανενδότου και ανυποχωρήτου αγώνος κατά κάθε μορφής αναμίξεως ή θρησκευτικού συγχρωτισμού με τους περιβάλλοντας τότε τον Ισραήλ ειδωλολατρικούς λαούς. Και μόνον το παράδειγμα του προφήτου Ηλία, του οποίου κατ' αυτάς εορτάζουμε την μνήμη, φθάνει να μας πείση για την αλήθεια αυτή.

Ανένδοτοι επίσης ήσαν και οι άγιοι Απόστολοι, όχι μόνον κατά των ειδωλολατρικών θρησκειών αλλά και κατά του αρνουμένου τον Χριστόν ως Θεόν ενανθρωπήσαντα και μοναδικόν Σωτήρα των ανθρώπων Ιουδαϊσμού. Ο άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος κηρύττει: «Παν πνεύμα ο ομολογεί Ιησούν Χριστόν εν σαρκί εληλυθότα εκ του Θεού εστί· και παν πνεύμα ο μη ομολογεί τον Ιησούν Χριστόν εν σαρκί εληλυθότα, εκ του Θεού ουκ εστί· και τούτο εστί το του αντιχρίστου ο ακηκόατε ότι έρχεται, και εν τω κόσμω εστίν ήδη» (Α' Ιωάν. 4, 2-3).

Οι άγιοι Πατέρες επίστευαν ως γνωστόν ακραδάντως ότι μόνον ο Κύριος Ιησούς Χριστός σώζει τον άνθρωπο, ότι κάθε παραχώρησις προς τις άλλες θρησκείες ή αιρέσεις αποτελεί άρνησι και προδοσία του Χριστού και γι' αυτό ακυρώνει την σωτηρία των ανθρώπων.

Λόγω της πίστεως αυτής οι άγιοι Πατέρες ετέλεσαν μεγάλους αγώνας κατά της ειδωλολατρίας και κατά των λεγομένων μονοθεϊστικών θρησκειών, τις οποίες θεωρούσαν εξίσου επικίνδυνες με την ειδωλολατρία και ως «μία κεκαλυμμένη ασέβεια που ευκόλως δύναται να απατήση τον νουν» (Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης).

Ετέλεσαν επίσης μεγάλους αγώνας κατά των αιρετικών παραχαράξεων της ορθής Πίστεως και υπέστησαν χάριν της Αληθείας διωγμούς, φυλακίσεις, εξορίες, βασανιστήρια και πικρούς θανάτους. Όλοι αυτοί οι άγιοι Πατέρες μακαρίζονται από την Εκκλησία ως Ομολογηταί της Ορθοδόξου Πίστεως και ισοστάσιοι με τους αγίους Μάρτυρας, παλαιούς και νέους.

Μελετώντας τους βίους των Αγίων που ήρθαν σε επαφή και συζητήσεις με τους Μουσουλμάνους, όπως ο άγιος Φώτιος και ο μαθητής του Κωνσταντίνος (μετέπειτα άγιος Κύριλλος, απόστολος των Σλάβων), ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ο ιερός Γεννάδιος ο Σχολάριος, διαπιστώνουμε ότι ενώ η μουσουλμανική πλημμυρίδα απειλούσε το Βυζάντιο, οι θεοφόροι αυτοί άνδρες στις συζητήσεις τους με τους μουσουλμάνους ετόνιζαν ότι αληθής Θεός είναι ο Τριαδικός Θεός, ότι μόνος Σωτήρας των ανθρώπων είναι ο Κύριος Ιησούς Χριστός και ότι ο Μωάμεθ είναι ψευδοπροφήτης.

Τις αλήθειες αυτές υπεστήριξαν για να μην αθετήσουν την ομολογία του Χριστού και φανούν ένοχοι αρνήσεώς Του, αλλά και εξ αγάπης προς τους μουσουλμάνους μήπως τυχόν πιστεύσουν στον Χριστό και σωθούν.

Στους συγχρόνους διαλόγους δίδεται δυστυχώς η εντύπωσις ότι το θέμα της Πίστεως είναι δευτερεύον ή και μπορεί τελείως να παρασιωπάται, προκειμένου να επιτύχουμε πρακτικούς σκοπούς, όπως είναι η συνεργασία για την ειρήνη ή την οικολογία.

Οι άγιοι Πατέρες τονίζουν ότι όπου υπάρχει αληθινή και ζώσα πίστις, δεν μπορεί να μην ομολογήται ο Τριαδικός Θεός και ο Θεάνθρωπος Χριστός. «Θρησκείαν οίδα και των δαιμόνων σέβας. Η *δ*' ευσέβεια, προσκύνησις της Τριάδος», γράφει ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος (ποίημα ΛΔ'). Μάλιστα ο άγιος Συμεών Θεσσαλονίκης στην «Επιστολήν στηρικτικήν» γράφει προς τους υποδουλωθέντας Χριστιανούς τις παραμονές της πτώσεως της Θεσσαλονίκης, ότι εκτός από την ανάγκη τηρήσεως των εντολών του Χριστού «*προ* πάντων αναγκαιότερον φυλάσσειν αυτού καθαράν και ακλινή την ομολογίαν. Χωρίς γαρ τούτου τα πάντα εισί νεκρά... Ούτω χωρίς της ομολογίας της πίστεως ουδέν όφελος έσται...» και «*ο* δοκεί ενεργείν (χωρίς την ομολογία του Χριστού) του πονηρού εστί εξαπάτη και της πλάνης υπάρχει καρπός». Και ακόμη «ουδέ αγαθά εισίν α δοκεί ποιείν ο άπιστος αγαθά, πονηρία δε μάλλον και εις Θεού παραλύπησιν» (Αγ. Συμεών, αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, *Έργα* Θεολογικά, Ανάλεκτα Βλατάδων, 1981, σελ. 113).

Η πίστις και ομολογία των αγίων Πατέρων περί της μοναδικότητος της σωτηρίας διά του Κυρίου Ιησού Χριστού, του ενός της Αγίας Τριάδος, απηχεί την διδασκαλία του ιδίου του Κυρίου: «Εγώ ειμί η οδός και η αλήθεια και η ζωή· ουδείς έρχεται προς τον πατέρα ει μη δι' εμού» (Ιω. ιδ', 6) και «*ο* μη ων μετ' εμού σκορπίζει» (Λουκ. ια', 23).

Θα πρέπη να ληφθή σοβαρά υπ' όψιν ποιοι και για ποιους λόγους προωθούν τις πανθρησκειακές εκδηλώσεις:

α) Η Υπερδύναμις που στοχεύει στην κατάκτησι του κόσμου και επιθυμεί να κρατά τους λαούς υποτεταγμένους και χωρίς θρησκευτικούς και άλλους ανταγωνισμούς.

β) Το Βατικανό που δι' αυτών προβάλλει τον Πάπα ως κορυφή όχι μόνον όλων των Χριστιανών αλλά και όλων των θρησκειών. Αυτό φάνηκε και στην τελευταία εκδήλωσι της Ασσίζης.

γ) Η Νέα Εποχή που στοχεύει στην πανθρησκεία και στην παγκοσμιοποίησι.

Στην προώθησι πανθρησκειακών εκδηλώσεων συντελεί και ο πλουραλισμός που χαρακτηρίζει τον εκκοσμικευμένο σύγχρονο άνθρωπο. Ο πλουραλισμός απαγορεύει σε κάθε πίστι να διεκδικήση το πλήρωμα της Αληθείας και να ισχυρισθή ότι είναι η μόνη οδός σωτηρίας. Σωστά παρατηρήθηκε ότι μόνο για τη δική του ιδεολογία δεν επιτρέπει ο πλουραλισμός κάποια αμφισβήτησι ή σχετικοποίησι.

Το πνεύμα του θρησκευτικού πλουραλισμού εξέφραζε ο Πρόεδρος των Η.Π.Α. Αϊζενχάουερ: «είναι χρήσιμο να πιστεύης σε κάποια θρησκεία, δεν έχει σημασία σε ποια θρησκεία».

Η πρόκλησις για τους εκκλησιαστικούς άνδρες να αποδείξουν τον Χριστιανισμό χρήσιμο και αποτελεσματικό για τον εκκοσμικευμένο σύγχρονο άνθρωπο είναι προφανής. Έτσι κινδυνεύουμε να συμβιβασθούμε με το πνεύμα του κόσμου τούτου και να θυσιάσουμε την πιστότητά μας προς το Ευαγγέλιο και την αγία πατερική μας παράδοσι, οπότε και ο κατήφορός μας θα είναι συνεχής.

Αυτό έπαθαν οι ρωμαιοκαθολικοί και οι προτεστάντες.

Ο ευσεβής αλλά δοκιμασμένος λαός μας έχει ανάγκη να τον στηρίξουμε στην πατροπαράδοτο ευσέβεια. Πολλά γύρω του τον επηρεάζουν αρνητικά. Οι Χριστιανοί μας κινδυνεύουν από το διαδιδόμενο γενικότερα συγκρητιστικό πνεύμα. Ας μην τους προκαλούμε σύγχυσι και ας μη συντελούμε στην άμβλυνσι της δογματικής τους ευαισθησίας με τις διαθρησκειακές εκδηλώσεις, αλλά ας τους βοηθήσουμε να πιστεύουν ακράδαντα ότι: «Ούτος (ο Χριστός) εστίν ο λίθος ο εξουθενωθείς υφ' υμών των οικοδομούντων (των αρχόντων του Ισραήλ) ο γενόμενος εις κεφαλήν γωνίας και ουκ έστιν εν άλλω ουδενί η σωτηρία· ουδέ γαρ όνομα εστίν έτερον υπό τον ουρανόν το δεδομένον εν ανθρώποις, εν ω δει σωθήναι ημάς» (Πράξ. δ', 12).

Αντί επιλόγου και συμπεράσματος θα παραθέσω τους λόγους του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου που πρέπει να χαρακτηρίζουν κάθε Ορθόδοξο Ποιμένα: «Τα πρόβατα τα εμά της φωνής μου ακούει, ης ήκουσα παρά των θείων λογίων, ην εδιδάχθην παρά των αγίων πατέρων, ην εδίδαξα κατά πάντα καιρόν ομοίως, ου συμμορφούμενος τοις καιροίς, και διδάσκων ου παύσομαι, μεθ' ης εγεννήθην και η συναπέρχομαι» (Λόγος ΛΓ', Προς Αρειανούς και εις εαυτόν).

(ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ», ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2003, ΤΕΥΧΟΣ 28)

(Πηγή ηλ. κειμένου: "Ιερά Μονή Παντοκράτορος Μελισσοχωρίου")

Διαβάστε περισσότερα άρθρα του γέροντα πατώντας εδώ